

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ, ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ

Φορμίωνος 83, Καισαριανή, τ.κ. 161 21. Τηλ. 210-7224123 fax.: 210-7223584
(Internet) <http://www.imkby.gr> - (e-mail) info@imkby.gr

Άριθμ. Πρωτ. Φ.1/3/971

Έν Καισαριανή τῇ 19ῃ Νοεμβρίου 2018

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1 9 2α

Πρός

τούς Πανοσι(ολογι)ωτάτους καί Αἰδεσιμ(ολογι)ωτάτους Πρεσβυτέρους

τούς Ἱεροκήρυκες καί τούς Ἐφημερίους

τούς Εὐλαβεστάτους Διακόνους

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί Πατέρες καί Ἀδελφοί

Χαίρετε ἐν Κυρίῳ

Κατά τήν περίοδο πού προηγεῖται τῶν μεγάλων ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας, τῶν ἐορτῶν τῆς Ἐνανθρωπήσεως καί τῆς Ἐπιφανείας τοῦ Θεοῦ διεξάγεται ἀπό τήν Ἐκκλησία μας ὁ «Ἑρanos τῆς Ἀγάπης». Οἱ πιστοί «εἰς παροξυσμόν ἀγάπης καί καλῶν ἔργων» (Πρός Ἑβραίους ι', 24) προσφέρουν γιά νά ἀνακουφισθοῦν οἱ πιεζόμενοι ποικιλοτρόπως καί ἀπό πολλές αἰτίες ἀπό τήν σοβοῦσα οἰκονομική κρίση πού ὁδήγησε πολλούς σέ συνθηκῆς πτωχείας καί ἀδυναμίας..

Γι' αὐτό σήμερα κρίνουμε ἀναγκαῖο νά ἀναφερθοῦμε στήν διακονία τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τήν κοινωνική μέριμνα καί προσφορά.

Κοινωνική Μέριμνα

Ἡ διαποίμανση τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ ἐκδιπλώνεται ἐκκλησιαστικά, ὡς «*διακονία τοῦ λόγου*» καί «*προσευχή*» καί ὡς «*διακονία τραπεζῶν*» (Πράξεων στ', 4). Μέ τόν ὄρο τῶν Πράξεων «*διακονεῖν τραπέζαις*» «*νοεῖται ἡ ὅλη κοινωνική ἐργασία τῆς Ἐκκλησίας*». Δίπλα στά μυστήρια καί τό κήρυγμα τέθηκε ἀπό τούς Ἀποστόλους, πού εἶχαν τήν εὐθύνη τῆς ζωῆς ὅλου τοῦ σώματος τῶν πιστῶν, ἡ *καθημερινή* (συνεχῆς, ἀδιάκοπη) διακονία τῶν τραπεζῶν. Ἕνα καθαρά βιοτικό ἔργο, πού περιέκλειε ὅλη τήν κοινωνική διακονία τῆς Ἐκκλησίας. Αὐτό ἦταν σύμφωνο μέ τό θέλημα τοῦ Χριστοῦ, τῆς «*κεφαλῆς*» τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Ὅποῖος ἔνωσε τό θεῖο καί τό ἀνθρώπινο στό Πρόσωπό Του καί δέν ἦταν δυνατό νά τ' ἀφήσει νά χωριστοῦν στό κοινωνικό σῶμα Του, τήν Ἐκκλησία Του.

Οἱ Ἀπόστολοι ὄχι μόνο, λοιπόν, δέν ἀρνήθηκαν καί δέν ὑποτίμησαν τή διακονία τῶν τραπεζῶν γιά νά καλυφθοῦν διάφορες βιοτικές ἀνάγκες τῶν μαθητῶν τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἀλλά μέ ἕνα θεόπνευστο καταμερισμό τῶν διακονιῶν, κράτησαν αὐτοί τό πνευματικό-ποιμαντικό ἔργο καί «*ξεχώρισαν*» δηλαδή ἀνέθεσαν σέ ἄλλα πρόσωπα τό βιοτικό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας. «*Τῶν γάρ ἀναγκαίων τά ἀναγκαιότερα προτιμότερα*» θά παρατηρήσει ὁ ἱερός Χρυσόστομος(Ὁμιλία στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων, PG 60, 113). Ἡ ἐνέργεια ὅμως αὐτή τῶν Ἀποστόλων σήμαινε κατάφαση τῶν πιστῶν καί ἀπόπειρα ἀντιμετώπισης καί λύσης τοῦ «*κοινωνικοῦ προβλήματος*» τῆς πρώτης Χριστιανικῆς κοινότητος.

Ἡ κοινωνική μέριμνα τῆς Ἐκκλησίας ἔμεινε ἀπόλυτα συνυφασμένη μέ τήν πνευματική «αὔξηση» τῶν μελῶν της. Ἡ προσφορά σωτηρίας, ἄλλωστε, ἐκ μέρους της Ἐκκλησίας, τόσο στήν πνευματική, ὅσο καί στή σωματική-βιοτική διάσταση, ἐκφράσθηκε ὡς διακονία. Γιατί ὅλο τό λυτρωτικό ἔργο τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας εἶναι μία πολυδιάστατη διακονία. Ὅπως ὑποστηρίζεται θεολογικά δέν μπορεῖ νά γίνει διάκριση πνευματικῆς καί ὑλικῆς διακονίας στήν Ἐκκλησία. Κατά βάση πρόκειται περί τῆς αὐτῆς ἐνεργείας, περί θεραπείας ἀναγκῶν, στήν πρώτη περίπτωση πνευματικῶν πού ἀφοροῦν στήν σωτηρία τῆς ψυχῆς, στήν δεύτερη ὑλικῶν πού ἀφοροῦν στήν σωτηρία τοῦ σώματος. Ἐκ τούτου καί ἡ δυνατότητα ὑπαγωγῆς καί τῶν δύο ὑπό τό κοινό ἐκκλησιαστικό ὄνομα τῆς «διακονίας».

Γιά νά συλλεγοῦν οἱ πόροι πού θά διατεθοῦν στήν διακονία αὕτη οἱ πιστοί καλοῦνται νά προσφέρουν ἕκαστος κατά τήν προαίρεσή του καί τήν ἔμπνευσή του. Αὐτό συνέβαινε ἀπό τήν ἀποστολική ἐποχή, ὅπως ἀναφέρεται στίς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων ὅπου ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἔκανε ἔρανο μεταξύ τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἑλλάδος (Μακεδονία καί Ἀχαΐα) γιά τούς χειμαζομένους Χριστιανούς τῆς Παλαιστίνης (Πρός Ρωμαίους ιε', 25-29). Ὅλη ἡ φροντίδα καί μέριμνα τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας πρὸς ὅσους χρειάζονται βοήθεια ἐκδηλώνεται μέ τήν ἔννοια τῆς «Ἐλεημοσύνης»

Ἐλεημοσύνη

Θά ἐξετάσουμε τό θέμα τῆς Ἐλεημοσύνης στήν Παλαιά καί στήν Καινή Διαθήκη

Α΄. Παλαιά Διαθήκη

Ι. Οί σημασίες τῆς λέξεως.

Ἡ Ἑβραϊκή γλῶσσα δέν ἔχει ἓνα εἰδικό ὄρο πού νά σημαίνει Ἐλεημοσύνη. Ἡ λέξη αὐτή, στούς ἐβδομήκοντα (Ο΄), δηλώνει:

α΄. Εἴτε τήν εὐσπλαχνία τοῦ Θεοῦ : «*Οὗτος λήψεται εὐλογίαν παρὰ Κυρίου καὶ ἐλεημοσύνην παρὰ Θεοῦ σωτήρος αὐτοῦ*» (Ψαλμοῦ κγ΄, 5), «*καὶ εἶδε καὶ οὐκ ἦν ἀνὴρ, καὶ κατενόησε καὶ οὐκ ἦν ὁ ἀντιληψόμενος, καὶ ἡμύνατο αὐτοὺς τῷ βραχίονι αὐτοῦ καὶ τῇ ἐλεημοσύνῃ ἐστηρίσατο*» (Ἠσαΐου νθ΄, 16).

β΄. Εἴτε (σπάνια) τήν «δικαιοσύνη», τήν δίκαιη ἀνταπόκριση τοῦ ἀνθρώπου στό Θεό : «*καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν, ἐάν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας ἐναντίον Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὰ ἐνετείλατο ἡμῖν*» (Δευτερονομίου στ΄, 25),

γ΄. Εἴτε τέλος τήν εὐσπλαχνία τοῦ ἀνθρώπου γιά τούς ὁμοιούς του : «*ἤγγισαν δὲ αἱ ἡμέραι Ἰσραὴλ (δηλαδή τοῦ Πατριάρχου Ἰακώβ) τοῦ ἀποθανεῖν, καὶ ἐκάλεσε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσήφ καὶ εἶπεν αὐτῷ· εἰ εὖρηκα χάριν ἐναντίον σου, ὑπόθες τὴν χειρὰ σου ὑπὸ τὸν μηρόν μου καὶ ποιήσεις ἐπ’ ἐμέ ἐλεημοσύνην καὶ ἀλήθειαν τοῦ μή με θάψαι ἐν Αἰγύπτῳ*» (Γενέσεως μζ΄, 29).

Αὐτή ἡ τελευταία εἶναι γνήσια μόνο ὅταν μετουσιώνεται σέ πράξεις, ὅπως, κατὰ κύριο λόγο, ἡ ὑλική ὑποστήριξη αὐτῶν πού ἔχουν ἀνάγκη. Ἡ Ἑλληνική λέξη θά καταλήξει νά περιοριστεῖ στή συγκεκριμένη αὐτή ἔννοια τῆς «ἐλεημοσύνης» μέσα στήν Καινὴ Διαθήκη καὶ στά μεταγενέστερα ἔργα τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης: Δανιήλ, Τωβίτ, Σοφία Σειράχ. Αὐτά ὅμως τὰ τρία βιβλία ἐξακολουθοῦν νά ἀναφέρονται στήν ἐλεημοσύνη τοῦ Θεοῦ γιά τὸν ἄνθρωπο (Δανιήλ θ΄, 16· Τωβίτ γ΄, 2· Σοφία Σειράχ ιστ΄, 14· ιζ΄, 29). Σέ ὅλη τὴ Βίβλο, ἡ ἐλεημοσύνη, ὡς χειρονομία καλοσύνης τοῦ ἀνθρώπου γιά τὸν

άδελφό του, είναι πρίν από όλα μίμηση τῶν ἔργων τοῦ Θεοῦ ὁ ὁποῖος, πρῶτος, ἔχει δώσει ἀποδείξεις τῆς καλοσύνης του πρὸς τόν ἄνθρωπο. Ὁ Θεός εἶναι ὁ Ἐλεήμων καί Φιλάνθρωπος.

* * * * *

2. Τό καθῆκον τῆς ἐλεημοσύνης.

Ἄν ἡ λέξη εἶναι μεταγενέστερη, ἡ ἔννοια τῆς ἐλεημοσύνης εἶναι τόσο παλαιά ὅσο καί ἡ βιβλική θρησκεία, πού ἀπό τήν ἀρχή ἀπαιτεῖ τήν ἀγάπη γιά τούς ἀδελφούς καί τούς πτωχοὺς. Οἱ διατάξεις τῆς Νομοθεσίας τοῦ Μωϋσέως ἀναφέρουν κωδικοποιημένες μορφές ἐλεημοσύνης, ὅπως δὴποτε ἀρχαῖες, ὅπως :

α΄. Τήν ὑποχρέωση νά ἀφήνει κανεὶς ὅταν θερίζει τό χωράφι του καί ὅταν τρυγᾷ τό ἀμπέλι του ἓνα μέρος τῆς συγκομιδῆς (Λευϊτικοῦ ιθ΄, 9· κγ΄, 22· Δευτερονομίου κδ΄, 20 ἐξ· Ρουθ β΄)

β΄. Τή δεκάτη κάθε τρία χρόνια, γιά ὅσους δέν ἔχουν δική τους γῆ: τούς λευῖτες, τούς ξένους, τά ὀρφανά, τίς χῆρες (Δευτερονομίου ιδ΄, 28 ἐξ· βλ. Τωβίτ α΄, 8).

γ΄. Ὅταν ὑπάρχει ἀνταπόκριση στήν ἔκκληση τοῦ φτωχοῦ νά γίνεται μέ γενναιοδωρία (Δευτερονομίου ιε΄, 11· Παροιμιῶν γ΄, 27 ἐξ· ιδ΄, 21) καί λεπτότητα (Σοφία Σειράχ ιη΄, 15 ἐξ.).

* * * * *

3. Ἐλεημοσύνη καί θρησκευτική ζωή.

Στήν πνευματικότητα τῆς ἀγίας Γραφῆς ἡ Ἐλεημοσύνη εἶναι μιά πράξη θρησκευτική, καί ὄχι ἀπλή συμπάθεια γιά τόν ἀδύναμο καί πάσχοντα. Γι' αὐτό συχνά συναρτᾶται μέ ἑκτακτες λειτουργικές τελετές (Β΄ Βασιλειῶν στ΄, 19· Β΄ Παραλειπομένων λ΄, 21-26· λε΄, 7 ἐξ· Νεεμίου η΄, 10 ἐξ.). Ἡ γενναιοδωρία πρὸς τούς φτωχοὺς ἀποτελεῖ

μέρος τῆς κανονικῆς διεξαγωγῆς τῶν ἐορτῶν (Δευτερονομίου ιστ', 11.14· Τωβίτ β', 1 ἐξ.).

Ἀκόμη περισσότερο, ἡ πράξη αὐτή παίρνει τήν ἀξία της ἀπό τό γεγονός ὅτι φθάνει ὡς τόν ἴδιο τό Θεό (Παροιμιῶν ιθ', 17) καί δίνει κάποιο δικαίωμα στόν πιστό νά ἀναμένει τήν ἀνταπόδοσή της (Ιεζεκιήλ ιη', 7· βλ. ιστ', 49· Παροιμιῶν κα', 13· κη', 27) ἀκόμη καί στήν ἔφεση τῶν ἁμαρτιῶν (Δευτερονομίου δ', 24· Σοφία Σειράχ γ', 30). Ἡ Ἐλεημοσύνη ἰσοδυναμεῖ μέ θυσία πού προσφέρεται στό Θεό (Σοφία Σειράχ λε', 2). Στερώντας τόν ἑαυτό του ἀπό τά ἀγαθά του, ὁ ἄνθρωπος ἀποθηκεύει ἕνα θησαυρό (Σοφία Σειράχ 29,12). *«Μακάριος ὁ συνιῶν ἐπὶ πτωχὸν καὶ πένητα»* (Ψαλμοῦ μ', 2-4· βλ. Παροιμιῶν ιδ', 21). Ὁ γερο-Τωβίτ προτρέπει θερμά τό γιό του Τωβία μ' αὐτά τά λόγια: *«Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ παντός πτωχοῦ, καὶ ἀπὸ σοῦ οὐ μὴ ἀποστραφῇ τὸ πρόσωπον τοῦ Θεοῦ· ὡς σοὶ ὑπάρχει κατὰ τὸ πλῆθος, ποιήσον ἐξ αὐτῶν ἐλεημοσύνην· ἐὰν ὀλίγον σοὶ ὑπάρχη, κατὰ τὸ ὀλίγον μὴ φοβοῦ ποιεῖν ἐλεημοσύνην... μὴ φθονεσάτω σοὺ ὁ ὀφθαλμὸς ἐν τῷ ποιεῖν σε ἐλεημοσύνην...»* (Τωβίου δ', 7-11.16 ἐξ.).

* * * * *

Β'. Καινὴ Διαθήκη

Μέ τόν ἐρχομό τοῦ Χριστοῦ, ἡ Ἐλεημοσύνη διατηρεῖ τήν ἀξία της, τοποθετεῖται ὅμως στά πλαίσια μιᾶς νέας πνευματικότητας πού τῆς προσδίδει καινούρια σημασία.

1. Ἡ ἄσκηση τῆς Ἐλεημοσύνης.

Θαυμάζεται από τούς πιστούς, προπάντων όταν ασκείται από ξένους, από «φοβουμένους τὸν Θεόν», πού ἐκδηλώνουν ἔτσι τή συμπάθειά τους γιά τήν πίστη (Λουκᾶ ζ', 5· Πράξεων θ', 36· ι', 2). Ἄλλωστε, ὁ Ἰησοῦς Χριστός τήν εἶχε συγκαταλέξει, μαζί μέ τή νηστεία καί τήν προσευχή, μεταξύ τῶν τριῶν στύλων τῆς θρησκευτικῆς ζωῆς (Ματθαίου στ', 1-18). Συνιστώντας την ὅμως, ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἀπαιτεῖ νά γίνεται μέ πλήρη ἀνιδιοτέλεια, χωρίς καμιά ἐπίδειξη (Ματθαίου στ', 1-4), χωρίς τήν ἐλπίδα ἀνταποδόσεως, «μηδέν ἀπελπίζοντες» (Λουκᾶ στ', 35-14,14), ἀκόμη καί χωρίς μέτρο ἢ ἐπιφύλαξη (Λουκᾶ στ', 30). Πράγματι, δέ θά ἔπρεπε νά θεωρεῖται ικανοποιητική ἡ ἐπίτευξη μιᾶς κωδικοποιημένης «ταρίφας» ὅσο κι ἂν εἶναι ὑψηλή. Ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστής φαίνεται ν' ἀντικαθιστᾷ τήν παραδοσιακή δεκάτη μέ διανομή τῶν μισῶν εἰσοδημάτων στούς πτωχοὺς ἀκτήμονες καί ξένους (Λουκᾶ γ', 11). Αὐτό ἀκριβῶς πράττει ὁ Ζακχαῖος (Λουκᾶ ιη', 8). Ἐκεῖνο ὅμως πού ὁ Χριστός περιμένει ἀπό τούς μαθητές Του εἶναι νά μήν κλείνουν τά αὐτιά τους σέ κανένα αἶτημα (Ματθαίου ε', 42 πρλ.), ἐπειδή οἱ πτωχοί βρίσκονται πάντοτε ἀνάμεσά μας (Ματθαίου κστ', 11 πρλ.). Κι ὅταν ἀκόμη οἱ μαθητές Του δέν ἔχουν τίποτα ὑλικό δικό τους νά προσφέρουν (βλ. Πράξεων β', 44 ἐξ.), παραμένει γι' αὐτούς τό καθῆκον νά μεταδίδουν τίς δωρεές τοῦ Χριστοῦ (Πράξεων γ', 6) καί νά ἐργάζονται γιά νά μποροῦν νά βοηθοῦν αὐτούς πού ἔχουν ἀνάγκη (Πρὸς Ἐφεσίους δ', 28).

* * * * *

2. Ἡ Ἐλεημοσύνη καί ὁ Χριστός.

Ἡ Ἐλεημοσύνη εἶναι ἓνα χρέος τόσο βασικό, γιατί τό νόημά της εὐρίσκεται στήν πίστη στό Χριστό, μιά πίστη περισσότερο ἢ λιγότερο βαθιά.

α) Ἄν ὁ Ἰησοῦς, ὅπως καί ἡ Ἰουδαϊκή παράδοση, δέχεται ὅτι ἡ Ἐλεημοσύνη εἶναι πηγή οὐράνιας ἀνταποδόσεως (Ματθαίου στ', 2 ἐξ.), ὅτι ἀποτελεῖ θησαυρό στους οὐρανούς (Λουκᾶ ιβ', 21.33 ἐξ.), χάρη στους φίλους πού ἀποκτᾶ κανεῖς (Λουκᾶ ιστ, 9), δέν τό κάνει γιά λόγους ἰδιοτελοῦς ὑπολογισμοῦ, ἀλλά γιατί διά τῶν ἀδελφῶν μας πού δυστυχοῦν προσεγγίζουμε προσωπικά τόν Ἰησοῦ πού εἶναι : «*ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων...*» (Ματθαίου κε', 31-46).

β) Ἄν ὁ μαθητής ὀφείλει νά δώσει τά πάντα σέ ἐλεημοσύνες (Λουκᾶ ια', 41· ιβ', 33· ιη', 22), αὐτό γίνεται πρίν ἀπ' ὅλα γιά νά μπορεῖ νά ἀκολουθήσει τόν Ἰησοῦ χωρίς νά λυπᾶται γιά τήν ἐγκατάλειψη τῶν ἀγαθῶν του (Ματθαίου ιθ', 21 ἐξ. πρλ.), κι ἔπειτα γιά νά εἶναι γενναιόδωρος ὅπως ὁ Ἰδιος ὁ Ἰησοῦς, πού «*ἐπτῶχευσε πλούσιος ὢν, ἵνα ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε*» (Β' Πρός Κορινθίους η', 9).

γ) Τέλος, γιά νά δείξει ὁ Ἰησοῦς Χριστός ὅτι ἡ χριστιανική Ἐλεημοσύνη ὑποτάσσεται σέ ἄλλους νόμους, κι ὄχι στους νόμους τῆς ἀπλῆς φιλανθρωπίας, δέ δίστασε ν' ἀντικρούσει τόν Ἰούδα, ὑπερασπίζοντας τήν ἀφιλοκερδή χειρονομία τῆς γυναίκας, πού «*ἐσπατάλησε*» τήν ἀμοιβή τριακοσίων ἡμερῶν ἐργασίας γιά νά ἀγοράσει τό πολύτιμο μύρο γιά νά πλύνει τά πόδια τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, λέγοντας στόν διαμαρτυρόμενο μαθητή Του Ἰούδα, ὅτι : «*Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμέ δέ οὐ πάντοτε ἔχετε*» (Ματθαίου κστ', 11 πρλ.). Οἱ φτωχοὶ ἀνήκουν στίς συνθηκές

τοῦ παρόντος αἰῶνος (Δευτερονομίου ιε', 11) πού θεωροῦνται φυσικές μέσα σέ μιά ἀμαρτωλή ἀνθρωπότητα, ἐνῶ ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐξαγγέλλει Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ὅπου θά ἐξαλειφθοῦν οἱ συνέπειες τῆς πλάσεως ἀφοῦ ὅλοι θά ἀπολαμβάνουν τά ἀγαθά Της. Ἡ πρώτη βρίσκει τό ἀληθινό της νόημα μόνο διά τῆς δεύτερης: οἱ φτωχοί δέ βοηθοῦνται χριστιανικά παρά μέ τήν ἀναφορά στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πού ἀποκαλύφθηκε μέ τό μυστήριό τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ του Θεοῦ καί κυρίως μέ τό πάθος καί μέ τό θάνατο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

* * * * *

3. Ἡ Ἐλεημοσύνη μέσα στήν Ἐκκλησία.

Ἄν καί μερικές ἀφιλοκερδεῖς πράξεις παραμένουν ἀναγκαῖες γιά ν' ἀποφευχθεῖ ἡ σύγχυση ἀνάμεσα στό Εὐαγγέλιο τῆς βασιλείας καί στήν ἐξάλειψη τῆς φτώχειας, εἶναι βέβαιο ὅτι γιά νά προσεγγίσουμε τό Νυμφίο, πού ἔχει «ἀπαρθῇ» ἀπό ἐμᾶς (βλ. Ματθαίου θ', 15), πρέπει νά βοηθοῦμε τόν πλησίον μας: «ὅς δ' ἄν...θεωρῇ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ χρεῖαν ἔχοντα καὶ κλείσῃ τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ;» (Α' Ἰωάννου γ', 17· βλ. Ἰακώβου β', 16). Πῶς εἶναι δυνατή ἡ τέλεση τοῦ μυστηρίου τῆς εὐχαριστιακῆς κοινωνίας χωρὶς τήν ἀδελφική κατανομή τῶν ἀγαθῶν ; (Α' Πρὸς Κορινθίους ια', 20 ἐξ.)

Μπορεῖ ὅμως ἡ Ἐλεημοσύνη νά ἔχει καί μιά ἀκόμη εὐρύτερη σημασία, καί νά δηλώνει τήν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν. Αὐτό θέλει νά τονίσει ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ὅταν δίνει ἓνα ὄνομα ἱερό στόν ἔρανο, στή λογεῖα, πού κάνει γιά χάρη τῆς μητέρας Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων: Εἶναι διακονία (Β' Πρὸς Κορινθίους η', 4· θ', 1.12 ἐξ.), «λειτουργία» (θ', 12). Πράγματι, γιά νά γεφυρώσει τό χάσμα πού εἶχε

ἀρχίσει νά ἀνοίγεται ἀνάμεσα στούς ἐξ Ἑθνῶν καί στούς ἐξ Ἰουδαίων Χριστιανούς, ὁ ἀπόστολος Παῦλος φροντίζει μέ οὐσιαστικές ἐλεημοσύνες νά ἐκφράσει τήν ἐνότητα τῶν δύο αὐτῶν κατηγοριῶν τῶν μελῶν τοῦ ἐνός Σώματος τοῦ Χριστοῦ (βλ. Πράξεων ια΄, 29· Πρός Γαλάτας β΄, 10· Πρός Ρωμαίους ιε΄, 26 ἐξ. Α΄ Πρός Κορινθίους ιστ΄, 1-4).

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος μέ μεγάλη θερμότητα ἀπαγγέλλει ἕναν ἀληθινό «λόγο περὶ ἀγάπης» ὅταν ἀπευθύνεται πρὸς τοὺς Κορινθίους (Β΄ Πρός Κορινθίους η΄-θ΄)! Πρέπει νά ἐπιδιώκεται ἡ ἰσότητα ἀνάμεσα στοὺς ἀδελφούς (η΄,13), μέ τή μίμηση τῆς γενναιοδωρίας τοῦ Χριστοῦ (η΄, 9). Γιά νά δοξάζεται ὁ Θεός (θ΄,11-14), πρέπει κανεὶς νά σπέρνει μέ ἀπλοχεριά, γιατί «ἰλαρόν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός» (θ΄, 6 ἐξ.).

* * * * *

«Ἑρνος Ἀγάπης 2018»

Συνεπεῖς καί ὑπακούοντας σ’ αὐτές τίς ἀποστολικές προτροπές διοργανώνουμε τόν «Ἑρνος τῆς Ἀγάπης» ἐν ὅψει τῶν ἐορτῶν. Γιά τήν προετοιμασία καί τήν διεξαγωγή τῆς διακονίας τοῦ «Ἑρνού Ἀγάπης» ἐπισημαίνουμε τά κάτωθι:

1. Μέ τόν «Ἑρνος» παρακαλοῦμε τοὺς πιστοὺς νά προσφέρουν ὅ, τι ἐπιθυμοῦν κατὰ τήν ἔμπνευσή τους καί τήν οἰκονομική δυνατότητά τους γιά τοὺς εὐρισκομένους σέ ποικίλες ἀνάγκες ἀδελφούς μας.

Στοὺς παρόντες καιροὺς, πού πολλοὶ πλήττονται ἀπὸ πολλές αἰτίες πού προκαλεῖ ἡ σοβοῦσα οἰκονομική κρίση, οἱ ἀνάγκες αὐτές πληθύνονται καί πληθύνονται ραγδαίως. Ὅλοι αὐτοὶ προσβλέπουν

πρός τούς Ποιμένες τους «ὡς ὀφθαλμοὶ παιδίσκης εἰς χεῖρας τῆς κυρίας αὐτῆς» (Ψαλμοῦ ρκβ' (ρκγ') 122, 2). Τό γεμᾶτο πόνο βλέμμα τους καί ἡ θλιμμένη ἱκεσία τους δέν πρέπει νά μᾶς ἀφήσει ἀδιάφορους. Ὅφείλουμε νά δραστηριοποιηθοῦμε σπεύδοντες νά προσφέρουμε βοήθεια σ' ὅσους εὐρίσκονται σέ ποικίλες ἀνάγκες καί δυσμενεῖς περιστάσεις. Ἐξ αὐτοῦ εἶναι ἀναγκαῖο νά διοργανώσουμε τόν «Ἑρανο».

* * * * *

2. Εὐκταῖο νά μὴν ὑπῆρχαν πτωχοί, ταλαιπωρημένοι, ἄστεγοι, ἄνεργοι, ἀσθενεῖς, ἡλικιωμένοι πού καταφεύγουν νά βροῦν στοργή καί στήριγμα στήν Ἐκκλησία· τότε δέν θά χρειαζόταν νά διοργανώσουμε ἐράνους, συσσίτια καί ἄλλες φιланθρωπικές δράσεις. Ὅμως οἱ περιστάσεις ἀπαιτοῦν νά στηρίξουμε καί νά ἀνακουφίσουμε τούς κλυδωνιζομένους, ἀγωνιῶντες, χειμαζομένους, κοπιῶντες καί πεφορτισμένους τῆς ζωῆς μέ βάρη βαρέα καί δυσβάστακτα κατὰ τήν ἀποστολική προτροπή «ἀλλήλων τά βάρη βαστάζεται καί οὕτως ἀναπληρώσατε τόν νόμον τοῦ Χριστοῦ» (Πρός Γαλάτας στ' 2).

* * * * *

3. Γνωρίζουμε ὅτι δέν ἔχουμε τήν δυνατότητα νά καλύψουμε ὅλες τίς ἀνάγκες τῶν ἀδελφῶν μας καί νά ἐπιλύσουμε τά δυσχερέστατα προβλήματα πού τούς ταλαιπωροῦν καί τούς πνίγουν.

Δέν ἐπιτρέπεται ὅμως νά τούς ἀγνοήσουμε παντελῶς καί νά ἀδιαφορήσουμε, ὥστε νά αἰσθάνονται ἐγκαταλελειμμένοι καί περιφρονημένοι ἀπό ὅλους.

Μέ τόν «Ἑρανο» ἐπιδιώκουμε τά προσφέρουμε τό ἐλάχιστο, ἕνα χᾶδι ἀγάπης, στοργῆς καί ἐνδιαφέροντος, νά προσφέρουμε τήν

βοήθεια πού θά τούς δώσει κουράγιο καί ἐλπίδα κυρίως αὐτήν τήν περίοδο τῶν ἀγίων ἐορτῶν τῆς Ἐκκλησίας μας.

* * * * *

4. Σημειώνουμε ὅτι ἡ ἐλεημοσύνη μαζί μέ τήν προσευχή καί τήν νηστεία ἀποτελοῦν τούς τρεῖς ἄξονες τῆς πνευματικῆς ζωῆς (Ματθαίου στ' 1-18) τῶν πιστῶν. Ἡ μέ γενναιοδωρία ἐλεημοσύνη, πού δέν ἐξαιρεῖ κανένα, εἶναι ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά νά ἐορτάσει ὁ πιστός μέ τόν Νόμο τοῦ Θεοῦ (Δευτερονομίου ιστ' 11, 14).

* * * * *

5. Ὁδηγίες γιά τήν διοργάνωση τοῦ «Ἐράνου» κατά τό παρόν ἔτος ἔχουμε ἀποστείλει μέ τό ὑπ' ἀριθμόν πρωτοκόλλου Φ.1/4/911/30 Ὀκτωβρίου 2018 Ἐγκύκλιο Σημείωμά μας. Ἐπιπροσθέτως τονίζουμε καί τά ἀκόλουθα:

α'. Ὁφείλετε νά ἐπιδείξετε ἐπιμέλεια, ἐνδιαφέρον καί ζῆλο γιά τήν ἐπιτυχία τῆς διακονίας αὐτῆς.

Στόν «Ἐρανο τῆς Ἀγάπης» ἐπιστρατεύονται ἅπαντες οἱ Πρεσβύτεροι καθώς καί ἅπαντες οἱ συνεργάτες τῆς Ἑνορίας. Ἡ διεξαγωγή του δέν εἶναι προσωπικό καθῆκον ενός ἀνθρώπου, ὅπως τοῦ Προέδρου τοῦ «Ἑνοριακοῦ Ταμείου Φιλανθρωπίας» (Ε.Τ.Φ.), ἀλλά συλλογική προσπάθεια τῆς Ἑνορίας καί κατ' ἐπέκταση τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας πού ὀφείλουν πάντες νά συμβάλουν.

β'. Γνωρίζω τίς δυσκολίες τῶν στελεχῶν μας καί τήν ψυχολογία τους καί ὅπως ἐπίσης καί τήν ἐπιφυλακτικότητα τῆς κοινωνίας μας καί τήν ἀρνητική νοοτροπία μερικῶν. Αὐτές τίς νοοτροπίες ἔχουμε τήν δυνατότητα νά τίς ἀντιμετωπίσουμε μέ εὐγένεια καί ἐπιχειρήματα, ὅπως ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας στήν κρίση συμπαρίσταται μέ

τίς κοινωνικές δομές Της καί τίς δράσεις Της στούς πληττομένους ἀδελφούς μας καί ὅτι ἡ διαχείριση τῶν πόρων διαξέγεται μέ διαφάνεια καί δικαιοσύνη.

Ἐκπαιδεύσατε τά μέλη τῶν συνεργείων, ὥστε νά δίδουν ἀπαντήσεις στά τιθέμενα ἐνδεχομένως ἐρωτήματα ὅπως π.χ. “ τί τά κάνει ἡ Ἐκκλησία τά χρήματα ; ” ἢ ὅτι “ τά χρήματα πᾶνε στίς τσέπες τῶν Παπάδων καί τοῦ Δεσπότη ”. Σ’ αὐτές τίς περιπτώσεις διευκολύνει τήν ἐπικοινωνία, ἡ προσφορά ἐνός ἐντύπου, πού τό ἐτοιμάσαμε καί μποροῦν νά τό προσφέρουν στίς ἐπισκέψεις τους.

γ’. Εἶναι σημαντικό νά στηρίξετε καί ἐμπνεύσετε στά πολύτιμα στελέχη τῆς Ἑνορίας σας, πού θά διεξαγάγουν τόν «Ἐρανο τῆς Ἀγάπης», τό πνεῦμα τῆς φιλαδελφίας καί τῆς ἐκκλησιαστικῆς διακονίας μέ συμπροσευχή, μέ κατάλληλες ὁμιλίες, ἀναπτύσσοντες τούς σκοπούς τοῦ ἔργου μας, ὥστε νά εἶναι ἀποτελεσματικά καί ὀπλισμένα μέ ὑπομονή καί ἀποφασιστικότητα.

δ’. Ὅπως ἔχω τονίσει καί κατά τό παρελθόν, στόχος μας εἶναι τά συνεργεῖα τῶν ἐθελοντῶν καί ἐθελοντριῶν νά καλύψουν ὁλόκληρη τήν Ἑνορία. Νά ἐπισκεφθοῦν ὅλα τά διαμερίσματα καί ὅλες τίς κατοικίες.

Πρός τοῦτο πρέπει νά διαιρέσετε τήν Ἑνορία σας σέ μικρότερα τμήματα καί νά καταρτίσετε συνεργεῖα ἐνοριτῶν σας πού θά τούς ἀναθέσετε νά ἐπισκεφθοῦν τίς κατοικίες ἐνός τμήματος τῆς Ἑνορίας γιά νά διαθέσουν τά κουπόνια τοῦ Ἑράνου.

ε’. Ἐπειδή εἶναι ἐνδεχόμενο σέ μερικές περιπτώσεις τά συνεργεῖα νά ἀντιμετωπίσουν ἀρνητικό ἢ καί ἐχθρικό κλίμα, πρέπει νά ἐνθαρρύνετε τά πρόσωπα πού συγκροτοῦν τά συνεργεῖα νά μήν ἀπογοητεύονται, ἀλλά καί νά μήν ἀντιδικοῦν μέ τούς ἐπιτιθέμενους. Ἡ

χριστιανική ευγένεια καί ἡ εὐπρέπεια δέν δικαιολογοῦν ἀντιδικίες καί ἔριδες.

στ'. Γιά τήν ἀποφυγή περεξηγήσεων, ἂν κρίνεται ἀπαραίτητο ἐφοδιάσατε τά πρόσωπα πού συγκροτοῦν τά συνεργεῖα μέ ἔγγραφο τῆς Ἑνορίας πού νά ἀναφέρει, ὅτι τά πρόσωπα πού τό ἀπαρτίζουν εἶναι ἐξουσιοδοτημένα νά διενεργήσουν τόν Ἔρανο.

ζ'. Τά συνεργεῖα τοῦ “ Ἐράνου τῆς Ἀγάπης ” πρέπει νά λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τους, γιά νά καθορίσουν τό πρόγραμμα τῶν ἐπισκέψεων τους, καί τά δεδομένα τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώπων στίς πόλεις μας. π.χ. ὅτι τά πρῶινά τῶν καθημερινῶν ἐνδεχομένως σ' ὠρισμένες κατοικίες νά μήν εὐρίσκεται κάποιος νά ἀπαντήσῃ, ἐπειδή οἱ ἔνοικοι ἐργάζονται, ὅτι σέ μερικές κατοικίες νά διαμένουν ἀλλοδαποί, ἢ καί ἀλλόθρησκοι, πού δέν ἔχουν ἐμπειρία αὐτῆς τῆς διακονίας, γιά τοῦτο ἐνδεχομένως νά μήν τήν κατανοοῦν καί ἐνδεχομένως νά μήν εἶναι πρόθυμοι νά προσφέρουν. Ὅτι τά πρῶινά εἶναι κατάλληλα γιά ἐπισκέψεις σέ καταστήματα καί στήν ἀγορά. Ὅτι γιά ἐπισκέψεις στίς κατοικίες προσφέρονται οἱ ἀπογευματινές ὥρες 6-8.30 καί τά Σαββατοκύριακα. Ἡ μέχρι τώρα πεῖρα εἶναι πολύτιμη καί στό θέμα αὐτό.

η'. Οἱ ἐπισκέψεις τῶν συνεργειῶν τοῦ “Ἐράνου” ἀποτελοῦν μία καλή εὐκαιρία ἐπικοινωνίας ἢ γνωριμίας μέ τούς ἐνορίτες. Δίδεται ἡ εὐκαιρία νά γνωρίσουμε ἐκ τοῦ πλησίον τούς ἐνορίτες καί ἔτσι νά συνθέσουμε τήν φυσιογνωμία τῆς Ἑνορίας καί κατ' ἐπέκταση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Γι' αὐτό καλό εἶναι νά σᾶς ἐνημερώσουν γιά τυχόν ἐνδιαφέροντα στοιχεῖα, πού θά διαπιστώσουν καί ἀφοροῦν βεβαίως στήν ἀποστολή μας στόν κόσμον, πού ὀφείλουμε νά παρέμβουμε.

* * * * *

Γιά τήν ἐνημέρωση τῶν πιστῶν:

α' Θά ἀναγνωσθεῖ τίς Κυριακές 2 καί 9 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. στούς πιστούς ἡ ἐπισυναπτόμενη στήν παροῦσα Ἐγκύκλιο Ἀνακοίνωση.

β' Θά διανεμηθοῦν τά ἔντυπα πού θά τυπωθοῦν καί θά ἀποσταλοῦν στίς Ἑνορίες προτρέποντας τούς πιστούς νά συνεισφέρουν στόν *«Ἑρανο τῆς Ἀγάπης»*

* * * * *

Εὐχομαι πατρικά ὁ Κύριος νά εὐλογήσει τήν διακονία μας αὐτή ὥστε νά εὐοδωθεῖ εἰς δόξαν τοῦ Πατρός καί τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος

Μετά πατρικῶν εὐχῶν.
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ο Καισαριανῆς, Βύρωνος & Ὑμηττοῦ Δανιήλ.

Κοινοποίηση:

1. Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη κ. Νικόδημο Δάγλα.

Ὑπεύθυνο *«Ἑράνου τῆς Ἀγάπης»* Παρ' ἡμῖν.

2. Λογιστήριο. Παρ' ἡμῖν

**ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ ΒΥΡΩΝΟΣ ΚΑΙ ΥΜΗΤΤΟΥ**

Ἀνακοίνωση

Πρός τούς πιστούς γιά τόν «Ἑρανο τῆς Ἀγάπης» 2018

Ἀδελφοί

Καθώς πορευόμαστε αὐτή τήν ἐκκλησιαστική περίοδο πρός τήν μητρόπολη τῶν ἑορτῶν τὰ Χριστούγεννα διαβαίνοντες «ἐν μέσῳ παγίδων πολλῶν» (Α΄ Πρός Τιμόθεον στ΄, 9) ἐμπνευόμενοι ἀπό τόν Κύριό μας Ἰησοῦ Χριστό πού καταδέχθηκε νά ἔλθει στήν δική μας πτωχεία κι ἐμεῖς κινούμαστε «εἰς παραξυσμόν ἀγάπης καί καλῶν ἔργων» (Πρός Ἑβραίους ι΄, 24) γιά νά δείξουμε, ὅτι δέν ἀδιαφοροῦμε γιά ὅλους ἐκείνους πού εὐρίσκονται σέ περιστάσεις καί ἀνάγκες προσφέροντας τήν ἐλεημοσύνη μας

Ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας γιά νά συμβάλλει στήν κάλυψη τῶν ἀναγκῶν τῶν ἀδελφῶν μας αὐτές τίς γιορτινές ἡμέρες τῆς χαρᾶς καί τῆς ἀγάπης διοργανώνει

τόν Ἑρανο τῆς Ἀγάπης πού σημαίνει

α΄. Ἀγάπη – Φιλανθρωπία

Ἐφ΄ ὅσον ὁ Κύριός μας στήν ἐπίγεια ζωή Του διῆλθε «εὐεργετῶν καί ἰώμενος» (Λουκᾶ ι΄, 38). Μέ τήν προσφορά μας ἐφαρμόζουμε τήν ἐντολή Του «γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες» (Λουκᾶ στ΄, 36)

β΄. Συμπαράσταση

Πολλοί ἀδελφοί μας πού ἀπειλοῦνται ἀπό πολλές αἰτίες χρειάζονται στήριγμα καί συμπαράσταση γιά νά μήν αἰσθάνονται ἐγκατελειμένοι καί περιφρονημένοι.

Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ὑπογραμμίζει καί τονίζει ὅτι ὅπως στό ἀνθρώπινο σῶμα ὅλα τὰ μέλη ἐκεῖνα πού φαίνονται ἀδύναμα καί ἐκεῖνα πού ἔχουν λιγότερη ὑπόληψη κι ἀκόμη αὐτά πού δέν εἶναι παρουσιάσιμα τὰ περιβάλλουμε μέ περισσή φροντίδα, ἔτσι καί στήν σωτηρία καί κατ΄ ἐπέκταση στήν κοινωνία τὰ ἀσθενέστερα, τὰ περιφρονημένα καί τὰ στερούμενα μέλη χρειάζονται περισσότερη φροντίδα ὥστε «τό αὐτό ὑπέρ ἀλλήλων μεριμνῶσιν τὰ μέλη» (Πρός Κορινθίους Α΄, ιβ΄, 12 -27)

γ΄. Κοινωνική συναντίληψη

Οἱ Χριστιανοί ἀποτελοῦμε τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ ὅπως διδάσκει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος. Δέν νοεῖται κατά τό Εὐαγγέλιο ὁ πιστός νά ἀδιαφορεῖ γιά τὰ προβλήματα τῶν ἀδελφῶν του σύμφωνα μέ τήν προτροπή τοῦ ἀποστόλου Παύλου : «τό ὑμῶν περίσσευμα εἰς τό ἐκείνων ὑστέρημα» (Πρός Κορινθίους Β΄, η΄, 19).

Συνεχίζοντας τήν παράδοση τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας μας θά διοργανώσουμε καί φέτος τόν «Ἑρανο τῆς Ἀγάπης» καί καλοῦμε τούς πιστούς νά προσφέρουν κατά τήν οἰκονομική δύναμή τους καί τήν ἐμπνευσή τους στήν συλλογική αὐτή προσπάθεια.

Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

